

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, Junius 24-dik napján, 1814-dik esztendőben.

B é t s.

A' Frantzia Országgal kötött békessé-
ges Traktának kéz alá írással való mege-
rössítettése után mingyárt (t. i. Május 31-
ik napján) Párisból, következő Kabi-
nethéli leveleket méltóztatott Császár Eő
Felsége az Austriai Cs. K. Ármádákat Com-
mandirozó Fő Vezéreknek, úgymint, Gr.
Bellegarde, és H. *Schwarzenberg* F. Marsalok-
nak küldeni: — „A' békesség megkészült.
A' szövetséges Ármádák vitézsegeknek és
szenvedéseknek köszönheti a' világ a' szá-
mos békességes esztendőket. Melly sok
részt vett legyen az Úr, a' Kigyelmed
fő vezérségére bízott ármádának bölts kör-
mányozása, által menyi részt vettek az énvitéz
hadi seregeim 20 esztendeig tartott szenve-
dések után, annak szerentsés elvégződésé-
ben, igen nagyon érzem én, 's érzik ve-
lem együtt az én népeim, és Európais.“

„Adja Kigyelmed az ármádának tud-
tára az köszönetemet, 's mondja meg, hogy
annak javát szüntelen szemem előtt fogom
tartani. Az az indúlat, melly az isteni
gondviseléstől reám bízott népeket, és az
én ármádat lelkesíti, az én Birodalmam
mindenkoc győzhetetlenné teszi. A' mi-
dön személy szerént is megújítom Kigyel-
mednek az én háladatosságomat, azt bízom
Kigyelmedre, nyilatkoztassa ki az ármádá-

nak, melly igen betsüljem kinek kinek ér-
demeit s. a. t.“

Ezen alkalmatossággal 6 Obristlajti-
nantot Obersterségre, 13 Fő Strázsamestert
Obristlajtinantságra, 25 gyalog és lovas Ka-
pitányt fő Strázsamesterségre emelni, egy-
szersmind több vitézi rendeknek tzimereit
kiosztogatni, és két regementnek második tu-
lajdonosait kinevezni méltóztatott Felséges
Urunk. — Az utolsó nevezetes EPOCHANAK
(idő tziikkelyének) örök emlékezetben való
megmaradására nézve, mellyben t. i. a' Cs. K.
Ármádák igen sok részt vettek, Eő Csasz.
és Ap. Kir. Felsége méltóztatott egy külö-
nös tzimert felállítani, melly mind azok-
nak az Austriai vitézeknek mellyeket, a'
kiknek a' most végződött háborúban részt
venni szerentséjek volt, minden rangra va-
ló tekintet nélkül, ékesíteni fogja. Ez a'
katona tzimér az ellenségtől nyert ágyúknak
értzéből fog verettetni, és egy borostyán
ágakkal körül vett keresztnek formaja le-
szen, mellynek elővaló részére lapidaris
stilussal illy felülírás tétetik:

LIBERTATE. EUROPAE. ASSERTA.

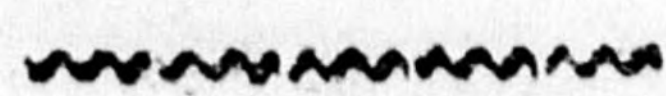
1813.

1814.

hátulsó oldalára

GRATI. PRINCEPS. ET. PATRIA.
FRANCISCUS. IMPER. AUG.

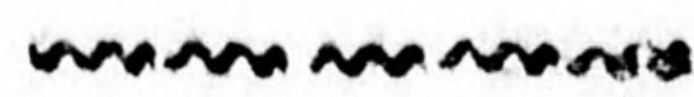
Ezt a' tizimert sárga fekete selyem pántlikán fogja a' katona, felső köntösének gombjába függesztve viselni, és szabad leszzen a' maga nevét a' keresztnek oldalára felmeltzetai.

Az idevaló Cs. Kir. Protestáns Consistoriumok, e' folyó Junius 4-dik napján, minden ő alattok lévő Superintendensekhez olly rendelést küldöttek, hogy mihelelyest Fels. Urunk ezen Császári fő városba és rezidentziába az eleve rendelt mód szerént bé fog jönni, azonnal minden Cs. Kir. Német, 's Galliczia Országban lévő Protestans Gyülekezetekben közönséges hálaadó innepek és buzgóságok tartassanak az Eő Felsége szerentsés és ditsősséges vissza jövetelének meghálálására 's meginnepelésére. — Ezen rendeléshez képest az Augspurgi Confessiön lévő Bétsi lakosok, e' folyó hólnap 19-ik napján, a' rendelt hálaadó innepet közönséges isteni tisztelettel vitték végbe. — Azon éneklés után, mellynek summája az Eő Felségéért való buzgó könyörgés, és a' szeretsésen helyre állított békesség volt, Cs. K. Egyházi Tanácsos és Superintendens *Wächter* Úr a' prédikáló székbe felment és olly prédikációt mondott, mellyben minden kar és rendbéli számos halgatokat Felséges Urunknak meghatározására, 's különösen azon fontos 'selválasztó részesülésre tette figyelmetesekké, mellyet az Austriai Fels. Császár ennek a' közönséges háborúnak szerentséssen való eszközlésében vett vala. — Ezt a' szép és fontos prédikációt minden jelen volt halgatók nagy figyelmetességgel halgatták, melly az útolsó háborúban megnyomorodott katonáknak számokra ki fog nyomtatni. Ez a' közönséges isteni tisztelet, egy igen szép hálaadó énekkel rekesztetett bé, azután áldozó tsészék tétetvén ki a' templom ajtai eleibe a' megsebesítettkatonák számokra alamisna gyűjtetett, és mind ezt, mind a' prédikációból bejö-

vendő summát illendő belyre fogják a' Gyülekezet Előjárói adni.

Az ide való Izraelita lakosok e' folyó hólnap 19-ikén reggeli 10 órakor inneplettek meg Felséges Urunk szerentsés hazajövetelének napját a' magok templomokban példás buzgósággal. Innepló köntöseikbe felöltözve, ditső módon felékesített és kivilágosított templomokba felgyülekezvén, az időhöz szabott énekléssel kezdték el innepléseket, azután egynéhány zsoltárokat eléneklettek, e' meglévén azt az oratiót, mellyet az ide való Zsidó Censor *Hartzfeld* (könyvvisgáló, a' ki az itt nyomtatott zsidó munkákat szokta megvisgálni) készített vala, *Polák Bernát* igen híres Zsidó orátor, szívre ható módon elmondotta. Az áldást Eő Felségére a' Kismártoni (Eisenstadti) Fő Rabbi *Michael* mondotta. Ezt az egész tzeremoniát egy buzgó és a' fellyebb említett *Hartzfeld* Censor által készített könyörgéssel, és ezen énekléssel: *Tartsa meg az Isten Ferentz Császárt*, zárta bé a' Zsidó Gyülekezet. — Megjegyzésre méltó dolog, hogy az ide való Zsidó lakosoknak ezen tzeremoniájára, 's isteni tiszteletekre sok papi, 's világi urak, Cs. K. tisztviselők, és külömbkülömb rangbéli dámák is megjelentenek, és mind Fels. Urunknak állandó és szerentsés uralkodásáért, mind a' Fels. Császári Ház boldogságáért velek együtt buzgolkodtak.

Minden Austriai Birodalombéli tartományok deputátusokat küldöttek ide ő Cs. 's Ap. Kiralyi Felségéhez a' végre, hogy Eő Felségének a' közönséges ellenségen vett győzedelemhez szerentsét kívánnyanak, 's Eő Felségéhez való szives hajlandóságokat megbizonyíthassák, ezeket a' követeket (a' kiknek számok közt voltak a' Magyar és Erdely Országi Vármegyeknek és Sz. Kir. városoknak deputátusai is) méltóztatott Eő Császári 's Apostoli Kir. Felsége a' közelebb múlt szerdán (Junius 22-ik napján)

délelőtt 11 órakor a' tzeremoniális szálában maga eleibe botsítani. Császár és Király Eő Felsége az Udvari Fő Tisztektől, és a' Cs. K. nemes testőrző seregeknek Kapitányaitól körülvéetve, a' Királyi szék-ből következő beszédet mondott a' jelen volt deputátusok előtt:

„Számos esztendőig való áldozattételek és szenvedések után, ezen régtől fogva óhajtott napon, végtére hív tartományimnak küldötjeit Királyi Székem előtt öszve gyűjtöm, mellynek fundamentomos oszlopi mindenkor az én népeimnek szeretete és fedhetetlen hívsége volt. A' mái nap az én életemnek legszerentsésőbb napja. — E' világ békessége végbe ment; Ezzel a' békességgel együtt az én áldott Országimnak tsendessége és szerentséje is megkésztült.“

„Kedves jóbbágyim! Ti az én'erántam és Haza eránt való kötelességeket tellyes mértékben betellyesítettétek. Az én szívem olly bizonytságot ad nékem, hogy én is betellyesítettem az én kötelességeimet. Alhatatosan és megrettenés nélkül viseltük a' 20 esztendőig tartott pusztító hadakozásnak nehéz terheit. Ezek már elmúltak, a' gonosz a' maga gyökerében semmivé tetett; az én népeimnek hívsége s' álhatatossága, az én győzedelmeskedő hadi seregeimnek vitézsége még azt is végbe vittek, a' mi lehetetlennek lenni láttatott. Maradékaiknak ditsősséges példát hagyunk hátra, ók a' mi álhatatosságunkat áldani fogják.“

„Háládatos szívvel megesmérem azt, a' mi az én birodalmamnak minden részeiben az egésznek megtartatására és visszaszeresztetésére tetett. Különös megeledésemre szolgál nékem az én népeim hozám való szives indúlatjoknak tanúbizonytsága, mellyet én egy darabig való távollétem alatt Országomtól, és most az avval öszve kaptstolt tartományaimtól naponként veszek. Mennél fájdalmasabb volt az én at-

tól való elválásom, annál örvendetesebb most fiaim az az érzés, hogy az én az ó atyokat a' szerentsének semmi változásaiban el nem felejtették.“

„Mély sebeket kell meggyógyítanunk: de egynéhány esztendő múlva azok is elmúlnak. Az a' lélek, melly az én bizodalمامat eddig elevenítette, és a' melly az én népeimet ezután is lelkesíteni fogja, mindent könnyűvé teszen. — Kiállottatok a' szerentsétlenség próbáit, most tehát mutassátok meg, hogy ti a' szerentsével istudtok élni. Szeressétek azt a' Statust, mellynek tagjai vagytok, szeressétek hazátokat, bízzatok uralkodó Fejedelmekben, és el ne felejtsetek, hogy a' ti köz boldogságtok az én életemnek egyetlen egy fő tzielja.“

Ezen oratzió után, melly közönséges érzékenységet szült a' jelen volt deputátusokban, a' titkos Tanáts házba ment Eő Felsége, és ott a' magános deputátusoknak audientziát adott. Ezen közönséges audientzia alatt mind a' Fels. Császárné, mind a' Csász. Kir. Familia a' czeremoniális szálába egy különös helyen vóltanak.

Melly nagy háládatossággal viseltessenek az Austriai Birodalomnak tartományai Fels. uralkodó Fejedelmekhez, és Eő Felsége az alatta való népekhez, ezekből világosan kitettzik.

Frantzia Ország.

A' Frantzia új Constitutió tzikkelyeinek folytatása.

IV. Az Osztálybéli Deputátusoknak Házáról, vagy az Alsó Parlamentomról.

35.) A' deputátusoknak Háza a' választott deputátusokból áll. — 36.) Minden Osztálynak annyi deputátusai legyenek ezután is, mint vóltak eddig. — 37.) Ezek a' deputátusok öt esztendőre választatnak, és minden ötödik esztendőre ezen Ház, az az, az Alsó Parlamentum tagjainak 1/5 ré-

szé megújítatik. — 38.) Minden deputátusnak, a' ki az Alsó Parlamentumba való szabad bélépésnek jussával akar birni, 40 esztendősnak kell lenni, és 1000 frankból álló adót fizetni. — 39.) Hogyha mindazáltal valamellyik departamentumban, avagy osztályban 40 esztendősnél választható férfiak nem találatnának, vagy ha adó fejében leg alább 1000 frankot nem fizethetnek esztendőnként, ezeknek számokat azok pótolják ki, a' kik 1000 frankon felül leg több adót fizetnek, és ezek az utolsók az elsőbbekkel concurráljanak. — 40.) Azok a' választatandó személyek, a' kik a' Deputátusoknak ki nevezéseiben részt vesznek, ha 300 frankot nem fizetnek adó fejében, és ha leg alább nem 30 esztendősek, semmi voksal nem bírnak. — 41.) A' választó Gyülekezeteknek Előülői a' Királytól, és a' törvény szerént a' Választó Gyülekezeteknek tagjaitól választatnak. — 42.) A' deputátusoknak leg alább felét a' választhatók között kell választani, a' kiknek politica lakások (domicile politique) azon osztályban van. — 43.) A' Deputátusok Házának (az Alsó Parlamentumnak) előülőjét a' Király nevezi ki azon 5 személyek között, a' kiknek neveiket az alsó ház fel fogja jegyezni. — 44.) Ennek a' Házának ülései közönségesen tartatnak, mindazonáltal ha öt tagok kívánnyák, magát titkos Commissióra is változtathattya. — 45.) Azon tárgyaknak meg vizsgálások végett, mellyeket a' Király eleikbe teszen bürookra, az az, különös szobákra osztva fel magát az Alsó Ház, avagy Parlamentum. — 46.) Semmi jobbítást nem lehet a' törvényen tenni, hanemha azt a' Király terjeszti a' Commissiónak eleibe, és hanemha a' megvizsgálás végett a' bürohoz küldetik, és ott megvizgáltatik. — 47.) A' Deputátusok Házának, avagy az Alsó Parlamentumnak küldetik az adót tárgyazó projectum, avagy javallás, ha ezt béveszi, úgy lehet azt a' Felső Ház eleibe terjeszteni.

— 48.) Semmi adót nem lehet kiadni és bévenni, hanemha abban mind a' két ház meg egyez, és a' Király is helybe hagyja. — 49.) A' fekvő jószágra vetett adót egy esztendőnél tovább meg nem lehet engedni; a' rendkívül való adókra nézve több esztendőig meg lehet azokat engedni. — 50.) Minden esztendőben öszve hívhattya a' Király a' két Házát, meg hosszabíthattya azoknak gyűlléseket, és az osztálybéli deputátusokat széllyel is oszlatathattya, úgy mindazáltal, hogy ezen esetben három hónap múlva tartozik őket ismét öszve gyűjteni. — 51.) Az ülés alatt, az ülés előtt, és az ülés után hat hétig az Alsó Háznak tagjai ellen semmi erőltetést nem lehet tenni. — 52.) Valameddig a' Gyűllés tart, a' főben járó vétkekben egy tagot sem lehet sem törvényszék eleibe idézni, sem fogságra vinni, hanemha a' bűnös a' vétkes tselekedeten találatik, és a' miképen a' Parlamentum a' törvényes vele való bánást megengedi. — 53.) Mind a' két Háznak csak írott instántziát lehet béadni; a' személy szerént és rekesz előtt való instálást a' törvény megtilamazza.

V. A' Ministerekről.

54.) A' Ministerek lehetnek mind a' Felső mind az Alsó Háznak tagjai; ezen kívül mind a' két Ház Gyűllésébe való menetelre szabadtságok van, és ha kívánnyák, meg is kell őket halgatni. — 55.) A' deputátusok Házának jussa van a' Ministerek ellen panaszt tenni, 's ezen panaszt a' Felső Parlamentum eleibe vinni, 's egyedül e' tehet ezekről az elvádolt ministerekről ítéletet. — 56.) Egyedül a' maiestas ellen való bűnért, és a' kitsikarásért lehet őket elvádolni. Ezek a' vétkek különös törvények által neveztetnek ki, és az azok ellen való törvényes bánást is a' törvények határozzák meg.

VI. A' Törvény Alkotmányáról.

57.) Minden törvényszolgálat a' Királytól függ, az ő nevében gyakoroltatik azoktól a' bíraktól, a' kiket ő szokott kinevezni. — 58.) A' Király által ki neveztetett bírák az ő hivataljokat el nem veszthetik. — 59.) A' most fennálló törvény és rendes ítélőszékek tovább is fenn tartatnak, a' törvényen kívül semmi változás nem tételik azokban. — 60.) A' jelenvaló kereskedésbeli alkotmány megmarad. — 61.) A' békessége ügyelő ítélőszék is meghagyatik. A' békességet eszközöző bírák, ha szinte a' Király által neveztetnek is ki, mindazáltal hivatalokat el veszthetik. — 62.) Mindennek az ő természetes bíróját kell meg hagyni. — 63.) Következésképen semmi rendkívül való Commissiókat és ítélő székeket nem lehet felállítani. Mindazáltal ezen nevezet alatt nem lehet a' prevotális ítélőszékeket (Jurisdictionis praevotales) érteni, hogyha ezeknek helyreállítása szükségesnek nem tartatna. — 64.) A' főbenjáró dolgokról való vetélkedésnek közönségesnek kell lenni, ha ez a' közönségességgel a' rendel és erkölcsökkel nem ellenkezik; az illy esetben a' bíró fogja azokat meg magyarázni. — 65.) Az eskütteknek széke megmarad; azok a' változások, mellyek a' hosszas tapasztalások szerént szükségesek vólnának, egyedül a' törvény szerént eshetnek meg. — 66.) A' jószágok confiskálása eltöröltetik, 's azt újobban felállítani nem lehet. — 67.) A' megkegyelmezésnek és a' büntetés megenyhítésének jussa egyedül a' Királyt illeti. — 68.) A' polgári törvénykönyv, és azok a' fenn álló törvények, mellyek a' jelenvaló végzésekkel nem ellenkeznek, mind addig erejekben maradnak, míg a' törvény által meg nem változtatnak.

VII. A' Status által garantirozott, vagy jóváhagyatott magános Jussokról.

69.) A' szolgálatban álló katonaság, a' szolgálatból elbocsátott hadi tisztek, és katonák a' magok rangjokat, ordójokat, és penziójokat megtartják. — 70.) A' Status adósságáért való kezesség meg marad, minden némű lekötöztetés, a' mellyet a' Status a' maga Creditorainak adott, sértetetlenül meghagyatik. — 71.) A' régine messég ismét felveszi a' maga titulusát. A' Király annyi személyt nemesíthet meg, a' mennyit akar, hanem ezeknek csak rangot és betsületbeli megkülömböztetést engedhet, de a' közönségesterehviselés, és a' társaság eránt való kötelességek alól senkit fel nem szabadíthat. — 72.) A' betsületből való legió fenn marad, mellynek belső intézeteit és ékességeit a' Király fogja meghatározni. — 73.) A' Coloniák, az az, az Európán kívül fekvő Fr. Birokrok, különös törvények és intézetek által fognak igazgattatni. — 74.) A' Király és az ő utánna következő uralkodók, közönséges meg koronáztatásoknak alkalmaságával kötelesek lesznek arra meg esküdni, hogy a' jelenvaló Constitutziót híven meg fogják tartani.

VIII. Melleleg való Tzikkelyek.

75.) Azok a' Frantzia Osztályokbeli deputatusok, a' kiknek az utolsó széllyeloszláskor a' Törvénytevő Tanátsban helyek és voksok vólt, ezután is lehet mind addig, míg ő helyettek mások fognak választatni. — 76.) A' Deputatusok Házában azoknak egy ötöd része leg későbbben a' jövő 1816-ik esztendőben kézdődik el.

Azt rendeljük, hogy ezen Constitutió nális Acta, a' 2 ik Majusi hirdetményünk szerént, mindjárt küldetessen meg a' Felső és Alsó Házaknak, avagy Parlamenunaknak. — Kélt Parisban, 1814 ik esztendőben, uralkodásunknak 19-ik esztendejében.

Aláírtak: *Lajos* — *Abbas Montesquieu*.

Hogyha ezt az utolsóbb Frantzia Constitutziót az előbbennivel, a' mellyet tudniillik Aprilis hólnap kezdetében, a' Frantzia megtartó Tanács végzéséből a' Provisoria Kormányzók készített, és a' jóvá hagyás végett 18. Lajos Király eleibe is terjesztett vala, egybe tesszük, e' kettő közt nagy különbséget találunk. Amabban mind a' Király mind a' Senátus sok kivetőt talált. Kiváltképen az Áprilisben tsinált Constitutiónak 6-ik cikkelye nagyon szembe ötlött arra nézve, hogy a' Senátori hivatal örökösse és firol fira maradóvá tétetődött. — Erről az újabb Constitutiórol, tudniillik arról, melly a' Király által is helybe hagyatott, semmi emlékezet nem tétetik.

Török Birodalom.

Konstantzinápolyból Május 29-ik napján azt írták, hogy igen kevésbé múlt el, hogy egynéhány nappal annakelőtte ott is újabb zenebona nem támadt. A' Jantsároknak fülökbe menvén hogy *Viddinben* egynéhány pajtásaik a' fejeket elvesztették, nagyon felindultak, és az odá való Kommandánstól *Hafir - Aly* Bassától elégtételt kívántak, sőt hogy azt meg nyerhessék a' Dseletbesieket, és Töplitseket is a' magok pártjokra igyekeztek húzni (az elsőbbek jelentik a' vasas katonákat, az utolsóbbak a' pattantyúsokat), mindazáltal ezek a' két Corpusok az ő ingerlésekre semmit sem ügyeltek; 's a' Jantsárok Agája is nem ügyelt az ő fenyegetődzésekre, hanem a' Nagy Vezérhez útasította őket. Ez a' fő vezér a' Jantsároknak küldöttjeiket magaeleibe bocsátván őket megpirongatta, egyszers-

miad megmutatta nékiék, hogy ezen tselekedeteik által a' Viddini zenebonáskodó pajtásaiknak bűnökbe részesítették magokat, és hogy ha életeket szeretik, legyenek tsendességben, és engedelmeskedjenek. Azt is megígérte, hogy panaszoknak szorosán leendő megvizsgálására egy különös Commissariust fog *Viddinbe* küldeni. Melly tsendes és okos maga viselete által azt mivelte a' Nagy Vezér, hogy ez a' veszedelmes zenebona első fővében megfojtatván minden felháborodás megszűnt, és a' Jantsárok zsoldjának kifizettatése is azon holnap 18-ik napján tsendesen végbement. Tsak hamar azután egy Kapitsi Bassy küldetett a' Viddini város Commendánsához, a' kire bizott dologtitokban tartatik (Kapitsi - Bassynak nevezteteik Török Országban a' Posta tiszt).

~~~~~

A' mostani uralkodó Zultán egész Háremével, az az, feleségeivel és atyafiaival egyetemben egynéhány hetekre a' *Kethanai* nyári mulató palotájába ment maga mulatsága végett. A' Fejedelemnek ez a' mulató helye már egy *Bostangzi* Bassát már életétől megfosztotta, a' ki a' Zultán fátyollal bé nem borított feleségeiket meg nézni mérészelte, és a' Zultán parantsolatjára legottan megfojtatott.

Valamint a' fő városban, úgy a' Bosphorus, az az, a' Constantzinápolyi szoros tenger mellett fekvő helységekben még most is dühösködik a' pestis, és Smirnában minden nap 200, sőt 250 ember is meghal.

Junius' 22-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 223 forintot Váltó-zédulában — Egy Császár aranyért 10 f.tot és 11 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 43.

A' Magyar Kurir 50-ik darabjához.

Semmi emlékezetes dolgot nem vévén most a' két Magy. Hazából, jónak találtuk azok helyett a' Szövetséges Belgiomi tartományoknak új Constitutzióját, melly 9 részből és 146 cikkelyekből áll, a' Magy. Kurir betses Olvasóival közleni. Ennek a' Constitutiónak első része a' Hollandiai uralkodó Fejedelemtől szól.

1-ső Cikkely. A' Hollandiai szövetséges tartományoknak bírása ő Kir. Hertzegségére *Fridrik Wilhelm* Orániai-Dessau Hertzegre bízatik, mellyet mind ő maga, mind az ő utánna következő férfi maradéki, az ollyak, a' kik az uralkodó Fejedelemnek, és a' Generális Statusoknak, az az, a' tartománybéli fő Rendeknek meg egyezésekkel szerzett házasságból származni fognak, az első szülötség jussán bírai fogják. — 2). A' leány ágon lévő maradékok tsak abban az esetben, ha semmi férfi maradék nem leszen életben. — 3). Hogyha a' most uralkodó Fejedelemnek semmi maradéki nem lesznek, az uralkodás az ő hűgaira, nevezetessen a' Braunschweig-Lüneburgi Hertzeg asszonyra *Karolinára* a' megholt Nassau-Weilburgi Hertzegre, 's ennek férfi maradékira fog szállani. — 4). Hogyha semmi maradékok nem lesznek, az uralkodó Hertzeg más következőt fog proiectálni, a' kit a' General Statusoknak megegyezésével az uralkodó Hertzeg közönségessé teszen. — 5). Hogyha az uralkodó Fejedelem még életben nem gondoskodott az ő utánna következő Fejedelemtől, magok a' Generális Statusok nevezik ki azon Fejedelmet. — 6). Az uralkodó Fejedelemnek esztendei jövedelme egy milliom öt száz ezer forintból

áll, ezen kívül egy nyári és téli palotája leszen. — 7). Az örökös Kor. Hertzegnek jövedelme, minekutánna 18 esztendőt felül halad, száz ezer forintból fog állani. — 8). Ebben az idejében, tudniillik 18 esztendős korában, alkalmas leszen az uralkodásra. — 9). Tútorság alatt lévő korában, és ha az előtte uralkodó Fejedelem és a' Generális Statusok a' tútorságról előre nem gondolkoznak, ezeknek az utolsóbbaknak kötelességek arról gondot viselni. — 10). A' Regensre nézve is ezt kell mivelni, a' ki tudniillik az uralkodó Fejedelemnek tútorság alatt lévő korában uralkodni fog. — 11). Az uralkodásnak általvételekor köteles leszen az uralkodó Fejedelem arra megesküdni, hogy a' jelenvaló Constitutziót megtartya, a' Státusnak függetlenségét és az alattavaloknak szabadságokat, 's vagyonaikat egész erejével védelmezni fogja. — 12). A' Generális Státusok az ő hívségére megesküsznek, azután pedig a' tartománybéli Statusok (a.) — 13) Az uralkodó Fejedelem minden uralkodot illető hatalommal él, minekutánna a' dolgok a' tanátskozásra nézve a' Status Tanáts eleibe terjesztetnek.

[Ezeknek folytatását másszor.]

(a.) *Generális Statusoknak nevezetnek (Ordines Belgii Foederati) azoknak a' hét szövetséges tartományoknak küldöttjeik, a' mellyekből a' Hollandiai Respublika áll, a' kik az ő gyűléseket Hágában tartják, és a' Respublika köz dolgait kormányozzák, 's annak jussaira vigyáznak. Minden tartomány tsak egy voksal bír, mindazáltal több Követeket is küldhet a' Hágai Gyűlésre.*

Elegyes Dolgok.

A' Frantzia új Constitutzióinak helybe hagyatása és közönségesse való tétele után következő Ministereket nevezett ki 18. *Lajos Király*: — 1-ször Frantzia Ország Fő Cancellariusává nevezte *Ambray* urat, a' ki ennekelötte a' Párisi Parlamentumnak Generális Advocatusa vagy Prokátora volt, és az utolsó Frantzia revoluzioban a' maga oratori talentomai által magát nagyon megkülömböztette. A' Fr. Zsumálok erről azt jegyzik meg, hogy még ifjúságában ezen hivatalra nézte ki őtet néhai 16-ik *Lajos*. — 2-szor Al-Cancellariusá tétetett *Barentin* az elsőbbnek ipája, a' ki ennekelötte az adószedő hivatalnak Elő-ülője volt, hanem 1790-ik esztendőben hazájából kiköltözvén, ekkorig Angliában lakott. — 3-szor a' Külsődolgoakra ügyelő Ministerségre a' Beneventi Hertzég *Talleyrand Petigord* emeltetett, a' ki sok viszontagságokon ment által, és Angliában 's Amerikában való bűjdosásai után Európába vissza jöven 1795-ik esztendőben a' Frantzia Emigransoknak könyvéből kitöröltetett, 1797-ikben külső dolgoakra ügyelő Ministerré tétetett, 1805-ik esztendőben ide Bétsbe 's innét Posonyba küldetett, a' hol az Austriai és Frantzia Birodalom közt békességet szerzett. Úgy mondják, hogy az utolsóbb esztendőkben *Napoleon* Császár kegyelméből kiesett azért, mivel ő a' Spanyol Ország ellen való háborút nem javasolta. — 4-szer *Montesquieu* Apátúr a' belső dolgookban Státus titoknokká tétetett, a' ki azon régi *Montesquieu-Fesensac* házból származott, melly *Clodovéus* első Frantzia Király uralkodása alatt élt és nagy ember volt. Ez a' most élő *Montesquieu* Apátúr a' Fr. revoluzió alatt a' Frantzia Clerusnak Generális Agense volt, a' melly hivatalból egyenesen Püspökségre kellett volna néki emeltetni; a' revoluzió előtt tartott nemzeti gyűlésben a' Clerusnak de-

putátusa volt, és a' maga bőlts viselete által mind a' két részről kedvességet nyert; annak a' gyűlésnek két versben volt elő-ülője, azután néhány esztendő múlva ő is elhagyta hazáját, hanem ismét visszament, és 1803-ikban az akkori Kormány-széktől, melly minden érdemes embert gyűlt, *Niemesbe* küldetett szomkivetésbe. — 5-ször Hadi Ministerré General *Du-pont* tétetett. Ő Német, Olasz, 's Spanyol Országokba, és Hollandiában kommandirozó Generális volt, és mindenütt szép próbáit adta hadi talentomainak, a' tudományokban sem volt járatlan. *Napoleon* Császártól sok üldözést szenvedett. — 6-szor Fiduantz Ministerségre *Louis* Abbás emeltetett, a' ki ennekelötte a' Párisi Parlamentumban papi Tanácsos úr volt, néhai 16-ik *Lajostól* Svétzia Országi Követnek tétetett, későbbben hazájából kiküldetett, oda való vissza térése után a' közönséges Kintstárnak Administatóra volt. — 7-szer A' tengeri dolgoakra ügyelő ministerségre *Báró Malouet* emeltetett, a' ki mindenkör nagy barátja volt a' Monarchiának. A' nemzeti Gyűlésben, mellynek ő istagja vala a' jó rendhez való szeretetét volta-képpen kinyilatkoztatta. *Napoleon* uralkodása alatt Antverpiában a' tengeri dolgoakra ügyelő Commissarius volt, a' coloniákról es tengeri dolgookról sok szép jegyzéseket adott ki. — 8-szor Politzia Ministerré Gróf *Beugnot* tétetett, a' ki a' törvénytévő Gyűlésben Deputátus lévén, minden alkalmatosságban nagyon védelmezte a' Constituzionális Királyságot, minden függetlenségnek nagy ellensége volt, és a' Fr. revoluziónak históriájában esméretes *Marátnak* bévádolását ő eszközlötte. — 9-szer A' Fr. országi postáknak Generális Igazgatójává *Ferrand* tétetett, a' ki ennekelötte a' Párisi Parlamentumnak tanácsos Tagja volt. — 10-szer A' rendkívül való adónak direktorává *Berrenger* neveztetett ki s. a. t.